

ZIARUL TUTUROR MINDENKI LAPJA

COMERTUL MIC - KISKERESKEDELEM - KLEINHANDEL

Redacția și administrația: Szerk. és kiadóhivatal:

WOJTICZKY TIBOR

CLUJ STRADA LIVEZII No. 4 -

Editor și redactor responsabil:

MOLDOVAN TIBERIU

Abonament pe un an 1000 l. Előfizetés egy évre 1000 le

Cuvinte Regale

În timpuri grele munca celor cari conduc Țara, trebuie întărită de efortul înighebat într'un mănunchiu al tuturor forțelor creatoare și active ale Națiunii.

Astăzi nu mai poate să existe un interes personal care să nu fie încadrat în folosul obștesc, căci cu cât Comunitatea va fi mai întărită și mai mulțumită, cu atât individul se va găsi mai bine apărat și mai bine pus în situația de a-și desvolta interesele în mod folositor și pașnic.

M. S. Regele Carol II.

Királyi szavak

Nehéz időben azoknak munkáját, akik az országot vezetik, a nemzet összes alkotó és tevékeny erői összefogó erővel kifejtéssel kötelesek elősegíteni. Ma már nem léteznek olyan személyes érdekek, amelyek a közérdeken kívül maradhatnak, mert, amennyivel erősebb és megelégedettebb a közösség, annyival biztosabb védelmet talál az egyén és kedvezőbb helyzetben fejlesztheti haszonosan és békésen érdekeit.

Ófelsége II. Károly király.

Ziua de azi

A zecea aniversare a domniei Majestății Sale Regelui Carol al II-lea este sărbătoarea biruinței noastre asupra noastră înșine. Ziua aceasta ne găsește, cu voința Regelui nostru uniți ca o singură armată, plini de speranță și de încredere în propriile noastre forțe. Dar binele, care se constată fie din rezultatele practice și tangibile, fie din răul care a fost evitat, se datorează toate înțelepciunii și energiei cu care în acești zece ani am fost conduși.

Fața României dealungul acestor ani a fost radical transformată.

Înalta înțelepciune Regală a prevăzut cu aproape trei ani înainte, tulburările adânci ale situației internaționale din Europa. Dacă aceste tulburări nu ne-au atins decât într-o măsură pe care o putem suporta uniți, lucrul se datorește integral eminentelor calități ale Regelui nostru.

Astăzi când sărbătorim zece ani de domnie destoinică, încercată de toate trudele posibile, dar și de toate mulțumirile reușitei din toate inimele românești se ridică un omagiu de recunoștință pentru Coroana sub care România progresa și se dezvoltă.

ROMOLUS DIANU

A restauráció ünnepe napja

Ófelsége II. Károly király uralkodásának tizedik évfordulója az önmagunk felett aratott győzelem ünnepe akarataiból Ófelsége a Király akar tából egyetlen táborban egyesülve talál bennünket telve saját erőnkben való reményvel és bizalommal. Mind a gyakorlati és kézzelfogható eredmények, valamint az elkerült rossz kedvező helyzetet teremtettek amelyet annak a bölcsességnek és erőnek köszönhetünk, amellyel az utóbbi tíz esztendő alatt irányítottak bennünket.

Románia képe mélyreható változásokon ment át az eltelt tíz esztendő alatt.

A legmagasabb királyi bölcsesség már mintegy három évvel ezelőtt előre járta az európai helyzet súlyos zavarait. Ha ezek a bekövetkezett zavarok csak oly mértékben érintenek bennünket amelyeket egységbe kovácsolva képesek vagyunk elviselni ez egyedül Ófelsége kiváló képessége nek tudható be.

Amikor ma, a minden elképzelhető bajjal súlyosított, de ugyanakkor eredményekben rendkívül gazdag uralkodás tizedik évfordulóját ünnepeljük, minden román lélekbeli hődelát és elismerés száll a korona felé, amelynek uralma alatt Románia nagy haladást tett és továbbra is fejlődni fog.

ROMOLUS DIANU

Să stăm ca pentru orice fel de vreme

Nu trebuie să ne oprim, orice ar fi în jurul nostru, de la lucrul care ni este încredințat și pe care-l facem pentru binele nostru însuși, dar și pentru folosul acestei nații românești. Să-l facem așa de parcă ar fi în lume numai pace și bunăvoie. Căci orice se face cu îngrigorare; mai mult decât atât: cu frică, nu e de niciun preț.

Dar tot odată să stăm ca pentru orice fel de vreme, gătiți și de luptele cele mai grele ca să ni păstrăm ființa și avutul nostru, dar să apărăm această țară în hotarele ei, acest neam în dreptul ce-l are. Oricând poate veni chemarea, și ea trebuie să ne găsească treji și hotărâți, lăsați, cu durere de inimă, totul în urmă ca să alergăm unde s'ar aprinde focul ca să ne ardă.

Aceasta trebuie să li se spuie tuturor!

N. IORGA.

A hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fentartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket, Naponként délelőtt 9 - fél 2 óra között és délután 4-7 óra között az összes nagyobb bankoknál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésére állnak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcsön, amely 4.5 százalékos kamatjövédelmet hoz.

Minden hazaszerető román polgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

Kolozs megye prefektusa
MANOLE ENESCU ezredes

REGAL Nagykávéház és Bár

szenzációs májusi műsorai

Az uralkodás már este 9 órától a kitűnő **Nátyi Rudi** jazz zenéjére táncol.

Baile FELIX gyógyfürdő (Oradea mellett) (Románia póstyéne)

49 C hőfoku naponta 19 millió liter vizet adókénes rádiumos hévíz forrás Mindenféle reumatikus bántalmak valamint női betegségek ellen páratlan gyógyhatásu

Ujonnán berendezett

iszappfürdők, iszappakolások, morfürdők és mesterséges szénsavas fürdők állandó orvosi felügyelet mellett

Egész éven át nyitva!
Vasúti kedvezmény!

Különböző szórakozások: Tenisz, szabaddfürdő

Jucați cu incredere la

LOTERIA DE STAT

Colectura Oficială

Sediul Central: Cluj, Str. Reg. Maria 46

Hadsereget s felelős központi kormányt követel India

(Rador) Berlini jelentések szerint az indiai követelések a következők: Indának ugyanolyan alkotmányt kell kapnia, mint a többi angol dominiumnak. Az indiai állam ügyeit felelős központi indiai kormány intézi. A honvédelmet önálló indiai hadsereg látja el. Az egyes tartományi kormányok kizárólag

az indiai központi kormánytal szemben felelősek. Az angol központi államtanács hatáskörét az indiai közigazgatási szervek veszik át. A jelentés megokolása szerint az angol kormány számára elérkezett az utolsó óra, amelyben még békés eszabözökkel meg tudja valósítani az indiai alkotmányreformot.

Svájci orvosok C-vitaminnal gyógyítják a tüdőgyulladást

A „Münchener Medizinische Wochenschrift“ legújabb száma két svájci főorvos, Gauder és Niederberger rendkívül érdekes kísérletéről számol be. A svájci orvosok megfigyelték, hogy a tüdőgyulladásban megbetegedetteknek C-vitaminhiány lép fel és ezért megkísérelték a C vitamin adagolásával kipótolni. Tabletta alakban és injekció formájában ezer, kétezer milligramm C-vitamint adtak be a betegek és összesen 10-15 ezer milligramm C-vitaminnal rendkívül értékes gyógyítási eredményeket értek el.

A betegségnek azonnal való felismerése és C-vitaminnal való kezelése esetén jelentékenyen megrövidült a gyógyulási napok száma. A tüdőgyulladás gyorsan gyógyult, a láz alszállt, a fájdalmak megszűntek, a pulzus jó maradt és a tüdőgyulladásnál gyakori szivgyengeség a legritkább esetek közé tartozott. C-vitaminos kezelés után a lábadozás is lényegesen gyorsabb tempóban folyt le.

A C-vitamin, így a svájci orvosok és az egyik prágai orvosok és az egyik prágai kórházban dolgozó dr. Hochwald szerint, a tüdőgyulladás fontos gyógyítási segédeszközévé lett. A szervezet könnyen bírja el a legnagyobb mennyiséget

C vitamin adagolást is. Ezt a vitamint egyébként eddig főképp vérszegénység, bélvérzések, diftéria és más lázas betegségek kezelésénél alkalmazták.

Az adóamnesztia nyilatkozati beadványának elfogadása

Rövidesen jeleztük, hogy a pénzügyminiszter június 30-ig halasztotta el az adóamnesztia ügyében benyújtandó vallomás beadásának határidejét. Az erre vonatkozó hivatalos értesítés a következőképpen szól: A pénzügyminiszter értesíti az érdekelteket, hogy az 1940 március 8-ig a kereskedelmi és ipari, elementáris és komplementaris adókkal kapcsolatban elkövetett kihágásokra vonatkozó amnesztia törvény 3. cikkében előírt 45 napos határidőt visszavonhatatlanul 1940 június 30-ig hosszabbították meg. A törvény rendelkezései alá tartozó azok az adózók, akik a törvény rendelkezésével kivánják igénybe venni az 1. cikkben meghatározott általánystaxa lefizetésével kötelesek tehát az erre vonatkozó deklarációt 1940 június 30-ig bezárolni az illetékes kivételezési pénzügyigazgatóságokhoz vagy adóhivatalhoz benyújtani. Aki a vallomást az eddigi határidőig benem nyújtja, nem élvezheti a törvény előnyeit, mivel a benyújtás elmulasztásáról jelenti, hogy az adózó nem is kívánja a kedvezményeket igénybe venni.

Százezer ember olvassa hetenként a

Tolnai Világlap - Jót.

Kapható minden dohánytözsdeben.

RADOS & Co

festéknagykereskedés,
CLUJ, Calea Regele Ferdinand 11, a

PETROL EGGER

megszünteti a hajhullást, megállítja a korpázást

Mennyibe kerül egy győzelmes hadsereg?

A hadfelszerelés végrehajtására elköltött fantasztikus összegek meghozták az eredményt. Legjobb példa erre a német gőzhenger, amely most feltartóztathatatlanul nyomul Franciaország szíve felé. Hogy mennyibe kerülhetett ez a kitűnően felszerelt hadsereg, az csak hozzávetőleges számítások alapján lehet megállapítani.

A versaillesi békeszerződés értelmében Németország a következő hadianyagot volt köteles a szövetségeseknek átadni, vagy megsemmisíteni;

14.014 repülőgépet, 27.757 repülőgépmotort, 4 parti páncélos cirkáló-hajót, 19 kis cirkáló, 26 nagy flottaegységet, 21 iskola- vagy különleges berendezésű hajót, 83 torpedórombolót, 315 tengeralattjárót, 37-ezer tonna löport, 6 millió fegyvert, 83.000 ágyut és aknavetőt, 38.750.000 töltött ágyugolyót, 332.000 tonna tüzérségi lövedéket, 16 millió 500.000 gránátot és 473.000.000 puska-golyót.

Mindennek a hadianyagnak értéke szakértők szerint 3276,8 milliárd lei. Ehhez hozzá kell számítanunk a német népre kivetett hadisarcot, a megvalósított többletet, a Sigfried vonal költségeit, hogy megállapítható legyen az a tény, miszerint a német nép 1919-től 1939-ig 6300 milliárd juttatott német és idegen vállalatok kezére fegyverkezési költségenként. Egy polgárra ebből az összegből, 70 millió lakost véve közepesül, egy évben nem kevesebb, mint 90.000 lei jut, ami megfelel egy középiskolai tanár egész évi fizetésének.

A „Dalol a Volga” 75-ik ünnepi előadása Kolozsváron.

A múlt héten Jenei János és Schreiber Alajos „Dalol a Volga” című operettjének 75-ik előadását ünnepelte Kolozsvár közönsége, a régi forró színházi estekre emlékeztető melegséggel és lelkesedéssel. A két ünnepelt szerző rekordot csinált Erdélyben. Az eredményt a közönség pajkos jókedve, percekig zúgó tapsviharai indokolják. Jenei rendező keze, Schreibernek a kitűnő zenekar fölött jelentkező uralkodó egyénisége Harry pompás díszleteinek hatása kölcsönöztek szint, derűt a darab hangulatához és architektúrájához.

Jenei meseszövése egészen eredeti. Új zamat, új iz, amj kell a publikumnak. Minden alakja egy érdekes figura és így minden szerep színészi munkát kíván. A kontaktus egy pillanatra sem szakad meg a közönséggel. És ez a kontaktus a nevető izmokra van építve, de úgy, hogy minden mozzanat revelál a szívekben és egy tiszta érzelmi körben valami olyasmit érezni mintha az eldobott szó valami igazságnak a dokumentuma volna. — Furcsa színpadi alkotás ez. A közhelyes meghatározása operett, vagy revü, pedig sokkal több ennél, drámai hatásiban magas irodalmi értékek vonalát érinti. Fordulataiban a nyers erőre, hisra és vérre van építve mondhatni hogy amerikai technikával megszőtt magyaros egyszersmint európaias, emberi történet. —

Schreiber zenéje erotikus zene, akárcsak Lehár, Fall és Kálmán tánczenéi. Hallatlan ritmikus lendület van bennük. Olyan tájakat, olyan lelkiséget érez meg, például a néger táncban, amelyeket soha nem látott. És az orosz muzsika lelkét, mintha Csajkovszki vénájával öntötte volna kiszáradt szívünkbe. A nagy muzsikusok gyakran táncihleiből vették erejüket. Schreiber is, mint egy Stravinszki begyull a tánc ritmikus játékaiban. Ugyanígy lendületet látunk a magyaros életképek taktusainál.

A színészek tehetségesen oldották meg feladatukat. Az első virágot Örmössy Magdának és Wojliczky Elvirának nyújtjuk. S épségük játszókéességük, hangjuk, táncuk, toaletteljk egyformán hódítók. Kun Edi csupa ígérlet. Mátrai Kócsi mély egyszerűségében is vonzó. Jenei csupa méltóság, Homn Pál a magyar bonvivánok első sorában áll és Végh József a társulat táncos komikus a y pompás, hogy csak kevés színpadon lehet hasonló tehetséggel találkozunk. Szabadkai Miklós kitűnő karikatúra. Minden mozzulata, filmre kívánczik. Németi István kiváló karakter színész. A cigány Jancsi szerepét derűsen, hatásosan játssza. A többi szereplők is, Kellán, Sugár Jenő Paternak, Ismail Jenő, Harry Gyula és Lajos, Bánhegyesi kitűnően megállták helyüket az együttesben. Említésre méltó még Komáromi Atilla és Örmösi Juci táncsáma. És végül az est attrakciója: Gerő Borcsa, babaprimadonna aki gyermekkorra dasára egészen nagy színész és táncával egy Pavlova-kariert sejtet.

Szabadkai József társulata prematurus lett Kolozsváron. A jó színészek mellett szorítsuk meg a jó igazgató kezét is, aki becsülettel és szorgalommal munkája a magyar műve öds és színjátás ügyét Erdélyben. És egy kis elismerést juttassunk Kádár Imrének is, aki lehetővé tette ennek a társulatnak kolozsvári bemutatkozását. A mai történelmi napokban jól esik látnunk az összefogást.

(w)

Meghosszabbított határidők A pénzügyminiszter a kivételes nyereségi adóra vonatkozó vallomások benyújtásának határidejét június 15-ig, az adó amnesztíára vonatkozó nyilatkozat beadásának határidejét pedig június 30-ig hosszabbította meg.

A ruházati cikkek maximálása

A nemzetgazdasági miniszteriumban állandó tanácskozás folyik az árak ellenőrzése tekintetében. Egy legutóbbi értekezleten felülvizsgálták a beérkezett jelentéseket és a kiágasokról felvett jegyzőkönyveket. A Nemzetgazdasági miniszterium úgy rendelkezett, hogy az ellenőrzéseket naponta kell folytatni és minden kihágásról azonnal jelentést kell tenni a miniszteriumnak a szankciók azonnali alkalmazása

céljából. Egy, e célra kiküldött bizottság felülvizsgálta a ruházati cikkek árának maximálási terveztét. Ez a maximálási rendelet legközelebb életbe lép. A miniszterium a maximált árakról hetenként jelentést fog kiadni, amelyet a legszélesebb körben közhírré tesz. A közönség ilyen módon tudomást szerez az új árakról és a maximált áraknál nem fog többet fizetni, ha az árusító magasabb árat kérne.

A marosvásárhelyi és vidéki cukorgyárak helyzete fuzió után

A Marosvásárhely és Vidéki Cukorgyár Rt., amely önálló vállalként működött egyesült a Bucuresti székhellyel működő Indamin Ipari Részvénytársasággal. A Magyar Cukoripar pedig, amelynek érdekességét képezte a Borsfalusi Cukorgyár, ezzel az érdekességével bevonult az Indamin Részvénytársaságba. Az új vállalat működése elé egyébként nagy érdeklődéssel tekintenek a szakkörök.

— 0 —

BÉLFÜRDŐ
Modell**KARLSBAD**
subaquales
Darmbad
a PARK SZANATÓRIUMBAN

A legterjedtebb és legjobb képes hetilap a **Déliháb.**
Mindennütt kapható! Ara 7 lej.

Uj utlevél bélyegek

A Hivatalos Lap április 19-iki száma pénzügyminiszteri rendeletet közöl, amelynek értelmében 1940. április 5-től kezdve új speciális 600 és 900 lei névértékű utlevél bélyegek kerülnek forgalomba. Ezeknek a bélyegeknek térfogata 26x42 mm., háromféle színben vannak nyomtatva, a keret, az alap egy színben, Ófelsége arcképe másik színben, a bélyeg értékének feltüntetése és a „pasport” megjelölése harmadik színben. A bélyegek felső részén ez a szó: „România” fehér alapon színes betűkkel van nyomtatva. A rendelet részletezi a különböző típusú bélyegek különböző színnyomait is.

**Nimberger cipői
legjobbak
Cluj Piața Unirii 28**

Az új fizetési adó

Az az alkalmazott, akinek havi 1000 lej a fizetése, a következő adókat fizeti: az 1000 lejből le kell vonni munkásbiztosítási járulék címén 50 lejt, a netto adóalap tehát 950 lej, ez után fizetendő 40%-os állami adó: 38 lej, 20%-os nemzetvédelmi adó: 19 lej, 30%-os utadó: 3 lej, 50%-os munkaalap adó: 5 lej, supracota 7 lej, a fizetés adóösszege tehát 72 lej. Nőtlenégi adót az ilyen alkalmazott akkor sem fizet, ha nőtlen, mert 30.000 lejig nincs nőtlenégi adó.

Olaszország hadat üzent a szövetségeseknek

(Roma, június 10. (Rador) Mussolini hétfőn este hat órakor elmondott beszédében Olaszország nevében hadat üzent Franciaországnak és Angliának. A beszéd után a hadüzenetet írásban átgyújtották a római angol és francia nagykövetnek.

THALIA SZINHÁZ műsora

A Szabadkai operett társulat vendégjátéka.

Péntek este 9 órakor:

Lehullott a rezgő nyárfa

Színház műsora

A Szabadkai operett társulat kolozsvári vendégjátékának műsora:

Csütörtök este 9 órakor: DALOL A VOLGA.

Péntek este 9 órakor: LEHULLOTT A REZGŐ NYÁRFA. (Erdélyi Mihály legnagyobb operettje. Premier! Főszerepben: Úrmössy Magda, Wojticzky Elvira, Kun E., Mátrai Jenei Homm. Szabadkai, Sugár, Végh, Gerő Borcsa felléptével).

Szombat délután 5 órakor: CSOKOS ASSZONY (Operett, igen olcsó helyárrakkal).

Szombat este 9 órakor: LEHULLOTT A REZGŐ NYÁRFA.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: BIRIBORI ÉS A FARKASOK. Gyermek-előadás, olcsó helyárrakkal Gerő Borcsával a főszerepben.

Vasárnap délután 3 órakor: KEKNEFELEJTS (Operett, olcsó helyárrakkal)

Vasárnap délután 6 órakor: Lehullott a rezgő nyárfa.

Vasárnap este 9 órakor: Lehullott a rezgő nyárfa

Szőrmedivásban,
olcsóságban

WEISZ

Ernő

szücs vezeti

Cluj, Calea Reg. Ferd. 12
(Farkas Ignácz cipőüzlet m)

Keresztes

pedicűr szalonban bevezettem a fogyó és gyögmasszázóval garancia mellett szolid árakkal. CLUJ, Calea Regele Ferdinand. Nr. 14

**Iskolaruhák tisztítása Egyenruhák
átfestése leggyorsabbn az**

„UINO”

-nál készül

Cluj. elefon 36-95. Hívjon és jövünk.